

Papp Károly Országos-rendőrfőkapitány
orfkvezeto@orfk.police.hu

Másolatban értesül:

Pintér Sándor Belügyminiszter
miniszter@bm.gov.hu

Dr. Gyurosovics József Hajdú-Bihar megyei rendőr-főkapitány
titkhajdumrfk@hajdu.police.hu

Tisztelt Országos Rendőr-főkapitány Úr!

2013. szeptember 23-án kelt, alulírott emberi jogi szervezetek részéről a 2013. szeptember 5-i konyári incidenssel kapcsolatban írt levelére küldött válaszát köszönettel megkaptuk. Megelégedéssel tölt el minket, hogy a rendőrség az ügyben – ha nem is hivatalból, hanem feljelentések folytán – eljárást indított, és kivizsgálja, hogy a buszról leszállt egyes személyek megvalósították-e a közösség tagja elleni erőszak garázda magatartással megvalósuló büntettét (Btk. 216.§ (1)).

Tekintettel arra, hogy az említett büntető tényállás – amely egy gyűlölet-bűncselekmény - viszonylag rövid múltra tekint vissza (2011 májusában iktatta az 1978. évi Btk-ba a 2011. évi XL törvény), és tekintettel arra is, hogy – tudomásunk szerint legalábbis – annak alkalmazására még nemigen került sor, engedje meg, hogy egy rövid tényállás-elemzéssel segítsük a rendőrség munkáját (levelünket másolatban megküldjük a nyomozást végző illetékes megyei rendőr-főkapitánynak is).

A hatályos Btk. 216.§ (1) bekezdése szerinti tényállás kihívóan közösségellenes, riadalomkeltésre alkalmas magatartással valósítható meg. A garázdaság bűncselekményéhez képest azonban itt nem szükséges, hogy a magatartás erőszakos is legyen – ebben a tekintetben a tényállás a garázdaság szabálysértésének tényállásával rokon. A garázdaság szabálysértéséhez képest a tényállás specialitását az elkövető indítéka adja: a cselekményt ugyanis egy adott védett csoporthoz tartozás motiválja, ami magában foglalja, feltételezi az elkövető előítéletes indítékát.

A kihívóan közösségellenes magatartás szóbeli megnyilvánulásokkal is megvalósítható. A magatartásnak – a garázdaság kapcsán kialakult joggyakorlat értelmében – hangsúlyosan közösségellenesnek, feltűnőnek, antiszociálisnak kell lennie. A kihívóan közösségellenes magatartást azonban – az adott gyűlölet-bűncselekmény tényállás vonatkozásában – nyilvánvalóan a történelem eseményei és

a jelenkori társadalmi viszonyok tükrében, valamint az adott közeg normái tekintetében (mások a normák egy kocsmában, mint egy templomban, ugyanígy egy iskola előtt is más a mérce, mint például egy futballmérkőzésen) kell vizsgálni. Ezért döntött helyesen a rendőrség, amikor a szegedi zsinagóga kerítésére tűzött babaszappanok miatt nyomozást indított ezen tényállás alapján – belátva azt, hogy szappanoknak az adott vallási közösséghez kötődő helyszínen történő elhelyezése, bár más közegben nem minősülne kihívóan közösségellenesnek, a holokauszttal kapcsolatos történelmi ismereteink, vagyis a szappannak a zsidóság tekintetében szimbolikus jelentése miatt megvalósíthat kihívóan közösségellenes magatartást. Álláspontunk szerint a magyar, illetve a székely himnusz eléneklése, illetve a riarizálás is ugyanígy lehet kihívóan közösségellenes, hiszen az adott helyzetben – egy iskola roma diákjaival szemben – az említett magatartás rasszista, megfélemlítő töltetet kaphatott. Ezt támasztja alá, hogy a térfelügyelő kamera felvételei alapján úgy tűnik, egy nyilas-keresztes zászlót feszített ki a csoport, és legalább egyikük az iskolaudvarról a csoport felé forduló gyerekek irányában megindult feltett karokkal.

Következő lépésként azt kell vizsgálni, hogy a kihívóan közösségellenes magatartás alkalmas-e az adott csoportban riadalom keltésére. Érdeemes hangsúlyozni, hogy a tényállás megvalósulásához nem szükséges a riadalom okozása, annak pusztán a lehetősége kell, hogy fennálljon. Ez adott esetben nyilvánvalóan megvalósult, hiszen a fent leírt események roma származású gyerekek szeme láttára zajlottak le, és a csoportban ott volt az a tanár, akit korábban cigányellenes kijelentései miatt bocsátott el a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ. Szemtanúk egyébként nem csak a nyilvánosság előtt, hanem személyesen is elmondták a Nemzeti és Etnikai Kisebbségi Jogvédő Iroda, valamint a Társaság a Szabadságjogokért munkatársainak, hogy a csoport magatartása ténylegesen riadalmat okozott a diákokban. Ezen tanúk elérhetőségeit szükség esetén a nyomozó hatóság rendelkezésére bocsátjuk.

Tisztelt Országos Rendőrfőkapitány Úr! Engedje meg továbbá, hogy felhívjuk a figyelmét arra, hogy a rendőrség az Ön levelét megelőzően azzal egyrészt tartalmában ellentétes, másrészt a szemtanúkat és civil szervezeteket dehonesztáló közleményeket adott ki. Szeptember 16-i közleményében¹ a rendőrség a maga részéről lezártnak tekintette a konyári ügyet – holott az Ön leveléből következően a feljelentések alapján eljárás indult. Mind szeptember 12-i² mind szeptember 16-i közleményeiben a rendőrség a tényleges történések eltorzításában érdekeltséggel vádolta meg az ügyben a nyilvánosság előtt megszólaló szemtanúkat továbbá az emberi jogi szervezeteket. Különösen problémásnak tartjuk, hogy az elmúlt időszakban nem ez az első eset, hogy közösség tagja elleni erőszak gyanúját felvető eset kapcsán a rendőrség elhamarkodott, a sértetteket alaptalan információk terjesztésével vádoló sajtóközleményt tett közzé, így például a 2013. augusztusi 14-i József körúti homofób fenyegetés kapcsán is.³

---

¹ <http://police.hu/hirek-es-informaciok/legfrissebb-hireink/kozrendvedelem/konyar-a-terfigyelo-felvetelei>

² <http://police.hu/hirek-es-informaciok/legfrissebb-hireink/helyi-hirek/a-rendorseg-nem-hazudik>

³ <http://www.police.hu/hirek-es-informaciok/legfrissebb-hireink/kozrendvedelem/alaptalan-hiresztelesek> (a nyomozás azóta folyamatban a BRFK Felderítő Főosztály Vegyes Bűncselekmények Osztályán, ügyszám: 01000/2676/2013. bü.)

Megítélésünk szerint a rendőrségbe vetett állampolgári bizalmat – különösen a kisebbségek részéről – az csökkenti, ha a rendőrség nem veszi komolyan panaszait, nyilatkozataikat. Magyarországon tapasztalataink alapján súlyos probléma, hogy a roma és az LMBT kisebbség tagjai gyakran nem mernek a rendőrséghez fordulni, mert úgy érzik, hogy nincs értelme, úgysem fog semmi történni. Ezt a problémát csak fokozza, ha a rendőrség nyilvános közleményeiben potenciális gyűlölet-bűncselekmény áldozatokat minden alapot nélkülöző valótlan hírek terjesztésével vádol meg, különösen anélkül, hogy az ügyet érdemben kivizsgálta volna. Levele alapján bízunk abban, hogy a rendőrség mégis partnernek tekinti az emberi jogi civil szervezeteket. Álláspontunk szerint a rendőrség és a jogvédők nem ellentétes oldalon állnak, hiszen mind a rendőrségnek, mind az emberi jogi szervezeteknek a célja az kell, hogy legyen, hogy az alapvető jogok érvényesüljenek Magyarországon.

Álláspontunk szerint ezért elhamarkodott dolog volt a civil jogvédőket, akik többsége képzett jogász, dehonosztálni és zavarkeltéssel vádolni, mint tette azt az ORFK Kommunikációs Szolgálat. A civilek és a rendőrség egymás szakmai kompetenciájának elismerésére alapozott együttműködése elősegíthetné a rendőrség jobb társadalmi megítélését, aminek elérése egyébként – minden ellenkező feltételezés ellenére – a jogvédőknek is célja. Mert az olyan rendőrség, amelyben bízik a társadalom, hatékonyabban védi az emberek jogait.

A további együttműködésben bízva, kérjük a T. Országos-rendőrfőkapitány Urat, hogy a nyomozás eredményéről szervezeteinket értesíteni szíveskedjék!

Budapest, 2013. október 4.

Tisztelettel:

Amnesty International Magyarország képviseletében Jeney Orsolya, igazgató
Esélyt a Hátrányos Helyzetű Gyerekeknek Alapítvány képviseletében Mohácsi
Erzsébet, elnök
Európai Roma Jogok Központja Alapítvány képviseletében Dezideriu Gergely,
igazgató
Háttér Társaság képviseletében Dombos Tamás, ügyvivő
Nemzeti és Etnikai Kisebbségi Jogvédő Iroda képviseletében dr. Muhi Erika, igazgató
Társaság a Szabadságjogokért képviseletében dr. Kapronczay Stefánia, elnök

A kiadmány hitelül:

Dr. Jovánovics Eszter
Társaság a Szabadságjogokért
Programvezető